

meta

společnost pro příležitosti
mladých migrantů

Kỳ thị không thuộc chốn học đường!

**CẨM NANG DÀNH CHO PHỤ HUYNH VÀ GIÁO
VIÊN ĐỂ THỰC HIỆN QUYỀN ĐƯỢC GIÁO
DỤC CỦA TRẺ EM DI CƯ**

Mục lục

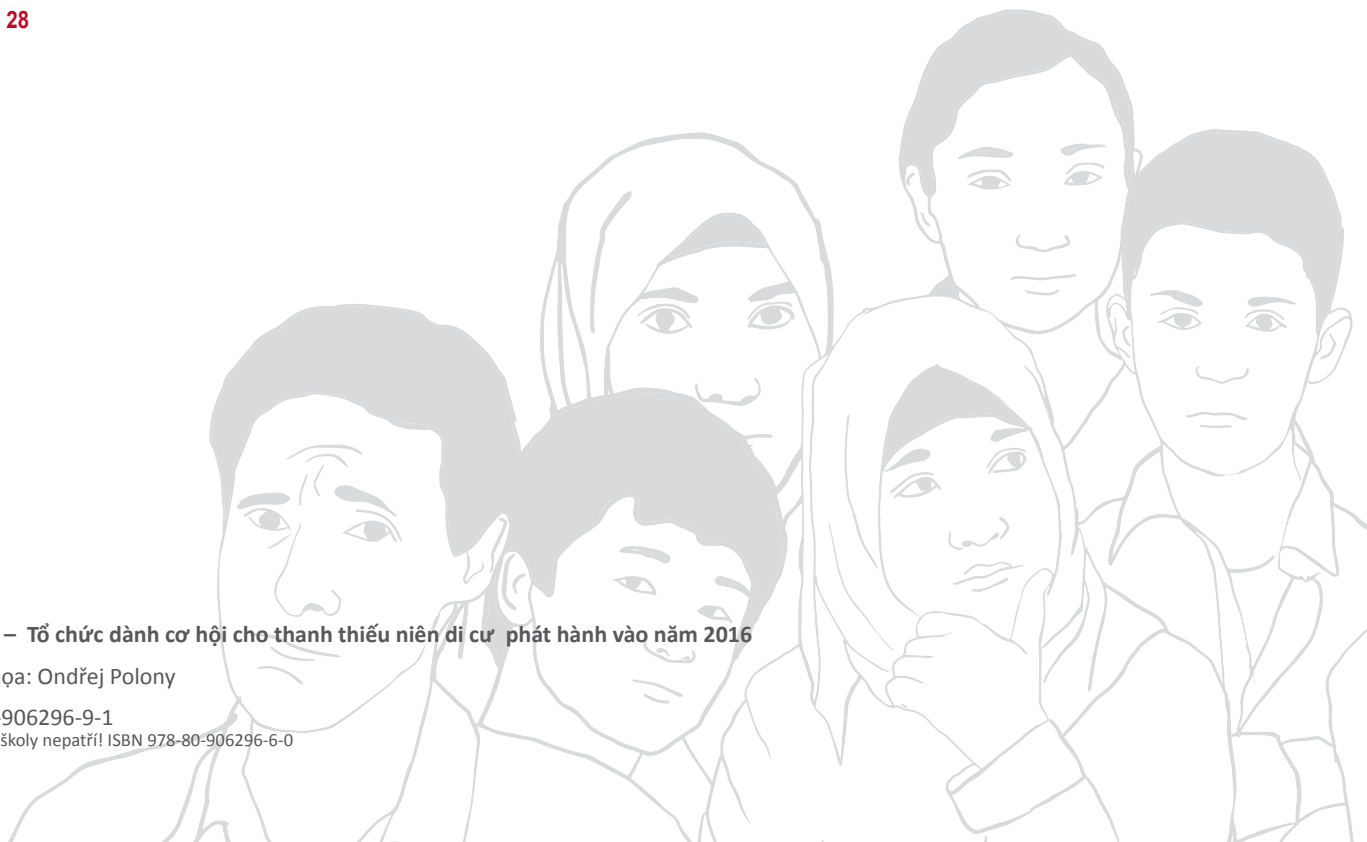
1. QUYỀN ĐƯỢC GIÁO DỤC VÀ NGHĨA VỤ ĐI HỌC 6
2. NHÀ TRƯỜNG CÓ THỂ VÀ PHẢI LÀM GÌ KHI NHẬN HỌC SINH NGƯỜI NƯỚC NGOÀI 8
3. SẮP XẾP VÀO LỚP HỌC – TUỔI HAY TRÌNH ĐỘ NGOẠI NGỮ LÀ MỐC QUYẾT ĐỊNH? 10
4. BIẾT SỬ DỤNG NGÔN NGỮ LÀ ĐIỀU CƠ BẢN 12
5. CẢ PHỤ HUYNH CŨNG CÓ NGHĨA VỤ CỦA MÌNH 14
6. HỌC LẠI NĂM HỌC KHÔNG PHẢI LÀ ĐÁP ÁN 16
7. KHÔNG NÊN DỪNG LẠI SAU TỐT NGHIỆP PHỔ THÔNG 18
8. KHÔNG KHÍ SỢ NGƯỜI NGOẠI QUỐC TRONG LỚP HỌC 20
9. GIÁO DỤC KHÔNG CHÍNH THỨC CŨNG RẤT QUAN TRỌNG 22
10. TẤT CẢ BẮT ĐẦU TẠI TRƯỜNG MẦM NON 24
11. NẾU TRẺ CÓ KHUYẾT TẬT KHÁC (NHIỀU HƠN VỀ VAI TRÒ CÁC CƠ SỞ TƯ VẤN GIÁO DỤC) 26
LIÊN HỆ 28

META, o.p.s. – Tổ chức dành cơ hội cho thanh thiếu niên di cư phát hành vào năm 2016

Thiết kế đồ họa: Ondřej Polony

ISBN 978-80-906296-9-1

Diskriminace do školy nepatří! ISBN 978-80-906296-6-0

Độc giả kính mến,

Ban đầu chúng tôi hoàn toàn muốn tránh từ kỳ thị. Nhưng đó cũng là từ có sức cảnh giác. Cuối cùng chúng tôi quyết định ngược lại. Vì còn về điều gì khác, khi trẻ em hay một thanh thiếu niên không thể đến trường như những bạn cùng trang lứa, cho dù lý do gây ra là cha mẹ hay nhà trường, và để họ phát triển tiềm năng của mình bằng một cách nào tốt nhất có thể? Quyền được giáo dục là một quyền cơ bản của con người, được công bố qua Công ước về quyền trẻ em. Tất cả chúng ta nên biết về quyền lợi này. Mục đích của META và tài liệu này là nhấn mạnh thực tế này cho tất cả mọi người biết – phụ huynh, học sinh, giáo viên, các hiệu trưởng, nhân viên của các tổ chức phi lợi nhuận và các tổ chức của nhà nước và thành phố. Để cho họ những lời khuyên, cách ngăn chặn sự phân biệt hoặc cách giải quyết nó. Trong những trang tiếp theo các bạn sẽ tìm thấy những tình huống mà chúng tôi hay gặp phải nhất trong khi làm công việc của mình. Chúng cho thấy rằng, trong mọi tình huống luôn luôn bị ảnh hưởng vì nhiều yếu tố, như phương thức học sinh hoặc trẻ em có được nhận vào trường học hay không và cách dạy dỗ sau đó như thế nào. Trong thực tế nguyên nhân phổ biến và sự cản trở cơ bản làm khó những trẻ em có kinh nghiệm về di dân, như không có đủ trình độ ngôn ngữ Séc và thiếu sót trong hệ thống giáo dục tiếng Séc, là cách giảng dạy tiếng Séc như ngôn ngữ thứ hai. Mục đích của chúng tôi là để tài liệu này phục vụ các bậc phụ huynh và cả các giáo viên, để giúp đỡ họ tìm ra một tiếng nói chung, đưa cho họ những thông tin cần thiết và cung cấp cho họ một loạt các lựa chọn về cách giải quyết các tình huống khó xử. Vì thế trong mỗi chương sẽ có lời khuyên và thông tin cho phụ huynh cả giáo viên, và chúng có thể có ích cho cả hai bên. Chúng tôi chủ yếu quan tâm đến những tình huống tại các trường tiểu học, vì phần lớn các vấn đề được diễn ra trong môi trường này và đây cũng là giai đoạn đi học bắt buộc; về mặt khác, nhiều khi mọi môi trường đều giống nhau, không quan trọng là trường bậc cấp nào, các vấn đề và cả giải pháp có thể tương tự như nhau.

Tài liệu quan trọng mà chúng tôi dẫn dắt qua tất cả các chương là Công ước về quyền trẻ em. Chúng tôi đã thu thập từ tài liệu của UNICEF, Hội đồng thiếu nhi và thanh niên Séc và chiến dịch MPSV Quyền có tuổi thơ¹. Tất nhiên chúng tôi cũng không quên luật giáo dục.² Nhiều năm META đã hoạt động thành công công cộng thông tin www.inkluzivniskola.cz, tại đây các bạn có thể tìm thấy nhiều tài liệu hữu ích, các tip, các hướng dẫn và các liên kết đến các chủ đề về cách làm việc với học sinh người nước ngoài tại các trường học Séc. Trên các trang tiếp theo chúng tôi thường xuyên đề cập đến trang web này. Chúng tôi giới thiệu trang web này không chỉ dành cho giáo viên mà cho cả các bậc phụ huynh.

Chúng tôi biết rằng trong thực tế đôi khi rất khó thực hiện tất cả những kỳ vọng, thực hiện đầy đủ các trách nhiệm và nghĩa vụ của mình, sử dụng tất cả khả năng hiển có. Tuy nhiên chúng ta luôn luôn cần sự cố gắng. Chúng tôi tin rằng cẩm nang này sẽ mang lại lợi ích cho các bạn.

Đại diện cho META o.p.s. Tereza Günterová

P.S. Tên và các đặc điểm nhận dạng của các nhân vật đã được thay đổi.

CÔNG ƯỚC VỀ QUYỀN TRẺ EM

được phê chuẩn qua Đại hội đồng liên hợp quốc vào ngày 20 tháng 11 năm 1989. Từ đó ngoài Hoa Kỳ, tất cả các nước trên thế giới đã phê chuẩn bản công ước này và nó đã trở thành thỏa thuận rộng rãi nhất về quyền con người trong suốt lịch sử. Cộng hòa Séc đã áp dụng Công ước này vào năm 1991 qua luật số 3/1993 Sb., và vì thế nhà nước có nghĩa vụ khi tạo ra, giải thích và thực hiện các pháp luật dựa trên Công ước này và phải tuân thủ nó.

Từ tháng 9 năm 2016 chúng tôi mong chờ sẽ bắt đầu có hiệu lực **Luật giáo dục** sửa đổi. Tạm thời chúng tôi không thể sử dụng hình thức được đề xuất trong cẩm nang này, dưới đây chúng tôi chỉ đưa ra một số thay đổi dự đoán sẽ mang lại.

Trường học sẽ có nhiều cách để hỗ trợ trẻ em và học sinh, bao gồm cả những học sinh chưa đủ hiểu ngôn ngữ giảng dạy. Điều kiện là, trẻ em phải có giấy đề nghị của các cơ sở tư vấn (phòng Tư vấn giáo dục - tâm lý, Trung tâm giáo dục đặc biệt). Nếu cơ sở tư vấn này đề nghị, trẻ em sẽ có quyền, ví dụ có thêm giờ học tiếng Séc, giờ học thêm cùng giáo viên giáo dục đặc biệt, tư vấn với bác sĩ tâm lý hoặc hỗ trợ từ trợ lý giáo viên.

Họ chuẩn bị thay đổi cả cách chuẩn bị học tiếng cho người ngoại quốc. Trong tương lai các trẻ em sẽ có quyền có thêm một vài giờ học tiếng Séc một tuần như ngoại ngữ thứ hai.

HỘI ĐỒNG CHÂU ÂU:

Người gặp khó khăn nhất trong giáo dục là

- người xuất thân từ môi trường có nền kinh tế khó khăn
- cha mẹ của người đó có ít kinh nghiệm về giáo dục
- thành viên của một dân tộc thiểu số, những người di cư và người không có chỗ ở ổn định

1) www.unicef.cz UNICEF là quỹ nhi đồng của OSN, tổ chức quốc tế chính cứu tế trẻ em, đang làm việc trên 190 quốc gia
www.crdm.cz Hội đồng thiếu nhi và thanh niên Séc quy tụ 97 hiệp hội phần lớn các hiệp hội toàn quốc về trẻ em và thanh niên
www.pravonadestvi.cz Chiến dịch thông tin MPSV dành cho trẻ em, phụ huynh và cả các chuyên gia năm 2015

2) Luật giáo dục, luật số 561/2004 Sb.

BẠN THẤY Đấy, KHÔNG DỄ DÀNG ĐỐI VỚI BẤT KỲ AI. NHƯNG ĐIỀU NÀY CÓ THỂ VƯỢT QUA ĐƯỢC! NẾU KHÔNG TỰ VƯỢT QUA ĐƯỢC, THÌ Ở ĐÂY CÒN CÓ CÁC CHUYÊN GIA, THÔNG DỊCH VIÊN VÀ CÁC DỊCH VỤ HỖ TRỢ KHÁC. BẠN ĐỪNG SỢ SỬ DỤNG HỌ!³ VÀ BẠN HÃY LUÔN LUÔN NHỚ LỢI ÍCH TỐT NHẤT CHO TRẺ EM.

Tất cả mọi thứ đều hoàn toàn khác những gì chúng tôi quen thuộc.

Những gì đang chờ đón tôi?

Giấy phép cư trú? Trường học?! Chăm sóc y tế?! Công việc?! Nơi ở?! Tổ ấm?!

Tôi nhớ nhà.

Tôi sợ!

Chúng tôi có thể học được tiếng Séc không?

Chúng tôi có làm được không?

CÔNG ƯỚC VỀ QUYỀN TRẺ EM NÓI GÌ:

Điều 3: Lợi ích tốt nhất cho trẻ em

Tất cả người lớn luôn luôn nên quyết định dựa trên lợi ích tốt nhất cho trẻ em.

Điều 20: Xóa bỏ phân biệt đối xử

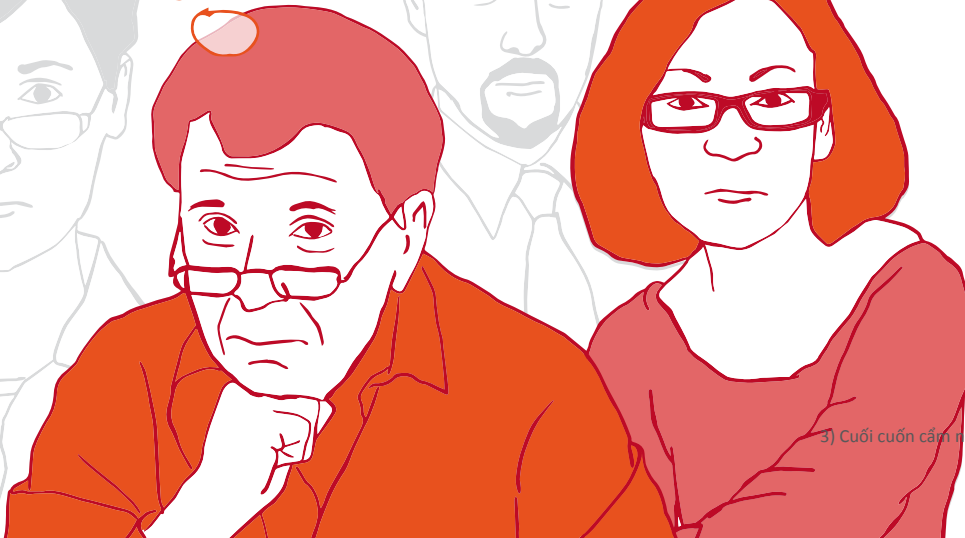
Tất cả các quyền trẻ em đều thuộc về trẻ em bất kể nguồn gốc, tôn giáo hay khả năng. Không quan trọng các em đang sống ở đâu, nói ngôn ngữ nào, phụ huynh các em làm gì, dù là trai hay gái, đến từ những nền văn hóa nào, gia đình các em có bao nhiêu tiền. Các trẻ em không được bị thiệt thòi.

Làm thế nào để chúng tôi có thể hiểu nhau?!

Tôi có quá nhiều học sinh trong lớp!

Chúng tôi cần khóa học tiếng Séc và những hỗ trợ khác, nhưng lấy tiền đâu ra để trả?

1. Quyền được học và nghĩa vụ đi học

Gia đình ông bà Issa đến CH Séc cách đây mấy tháng, họ đến từ đất nước Syrie, nơi đang bị càn quét do chiến tranh. Họ không có khái niệm về những gì đang chờ họ nơi này, họ phải đối mặt với rất nhiều vấn đề khác nhau (nơi ở, kinh tế, công việc, giấy tờ cư trú, tình trạng sức khỏe tồi). Đi học trong lúc này không phải là điều quan trọng nhất, cho dù họ có 4 người con (6 – 12 tuổi) và tuy đối với họ việc học hành của con rất quan trọng. Vấn đề là tiếng Séc, ông bà thì học khó vào, còn những đứa trẻ có vẻ học dễ hơn. Những đứa con ông tạm thời vẫn chưa đi học, chúng đang tham gia khóa học tiếng séc.

Các con phải đến trường, nhưng tôi không có sức lực và thời gian để giải quyết ngay

Tôi không thể tưởng tượng được cách tìm trường thích hợp và đăng ký cho con vào đó học như thế nào

Cả bản thân tôi còn không biết cách nói chuyện với họ

Tôi sợ nhà trường sẽ từ chối chúng tôi

Bạn đừng quên, trẻ em có quyền được đi học. Thời gian đi học dành cho trẻ em từ 6 đến 16 tuổi là bắt buộc và nếu bạn không cho con đi học, là bạn đã vi phạm pháp luật.⁴

Ngôi trường lý tưởng là nơi có các khóa học tiếng séc. Để biết thêm thông tin về các trường học ở khu vực nơi bạn sống, bạn có thể liên hệ với phòng giáo dục của quận hay của tỉnh. Bạn hãy đến ngôi trường gần nhất cùng với thông dịch viên. Bạn nên hẹn ngày đến thăm quan trường trước.

Bạn hãy làm quen với những quyền lợi của mình và đừng sợ sử dụng chúng. Hãy làm quen với những trách nhiệm của mình và cố gắng tuân thủ chúng.⁵ Mỗi trường đều có nội quy riêng, và bạn nên biết nó.

Hãy yêu cầu giúp đỡ từ tổ chức hay cơ sở nào mà họ giúp đỡ người ngoại quốc hay họ quan tâm đến việc tiếp cận giáo dục.⁶

Nếu trong trường có học sinh có tiếng mẹ đẻ khác, và chúng không hiểu ngôn ngữ giảng dạy, nhà trường nên thiết lập khóa tiếng séc như ngoại ngữ thứ hai và đưa ra thêm các biện pháp hỗ trợ khác (bạn tìm thêm thông tin ở chương sau). Chuẩn bị miễn phí cho việc hội nhập học sinh vào giáo dục phổ thông là việc của người sáng lập trường học và/hoặc ủy ban tỉnh.⁷ Trong thực tế nghĩa vụ này được thực hiện bởi hiệu trưởng trường là người thực sự lo việc cung cấp các khóa đào tạo, để có thêm ý tưởng bạn hãy xem qua www.inkluzivniskola.cz/organizace-integrace-cizincu/financovani-kurzu-cestiny.

Dịch vụ thông dịch được cung cấp ngoài các phiên dịch viên còn có các thông dịch viên cộng đồng hoặc một phần cả từ nhân viên giao văn hóa. Để có thêm thông về họ ví dụ qua www.meta-ops.cz/komunitni-tlumoceni và www.interkulturniprace.cz.

Các công cụ để dễ dàng giao tiếp bạn có thể tìm tại, ví dụ trên: www.inkluzivniskola.cz/organizace-integrace-cizincu/informace-pro-rodice-jazykove-verze và slovník.interkulturniprace.cz/

CÔNG ƯỚC VỀ QUYỀN TRẺ EM NÓI GÌ:

Điều 28: Quyền được giáo dục

Tất cả trẻ em đều có quyền được giáo dục cơ bản, và nên được miễn phí. Nội quy của trường phải tôn trọng nhân phẩm của trẻ em. Công ước về quyền trẻ em rất coi trọng việc giáo dục và hỗ trợ tất cả các trẻ em, để chúng có thể đạt được mức độ giáo dục cao nhất, trong khả năng của bản thân.

Điều 29: Mục đích giáo dục

Giáo dục mà trẻ em nhận được, phải phát triển nhân cách, tài năng và khả năng của chúng. Giáo dục phải dạy cho trẻ em biết tôn trọng môi trường sống của mình, quyền con người và bản sắc văn hóa riêng của mọi người. Giáo dục phải góp phần đảm bảo cho trẻ em sống trong môi trường an toàn.

LUẬT GIÁO DỤC NÓI GÌ:

§ 36

Thời gian nghĩa vụ đi học bắt buộc được kéo dài trong thời gian chín năm học, trong một số trường hợp đặc biệt có thể kéo dài đến năm 17 tuổi. Nghĩa vụ này áp dụng cho:

- công dân Séc
- công dân Liên minh châu Âu, đang ở trên lãnh thổ CH Séc dài hơn 90 ngày
- những người có quyền cư trú trên lãnh thổ CH Séc vĩnh viễn hay tạm thời trong thời gian dài hơn 90 ngày
- những người đang trong quá trình chờ quyết định bảo vệ quốc tế

§ 20

Công dân EU có quyền được giáo dục và được cung cấp các dịch vụ giáo dục theo các điều kiện như công dân Séc.

Công dân của những nước khác có quyền:

- được giáo dục phổ thông
- được sử dụng dịch vụ ăn uống của trường và các môn ngoại khóa do trường tổ chức (áp dụng cho trường tiểu học và trung học)

Những người có quyền cư trú trên lãnh thổ Séc có quyền:

- được giáo dục trung học và giáo dục cao học chuyên nghiệp

Những người có quyền cư trú trên lãnh thổ Séc trong thời gian dài hơn 90 ngày, qua đơn xin bảo vệ quốc tế, cung cấp bảo vệ quốc tế tạm thời hay bổ sung hoặc cho mục đích nghiên cứu có quyền:

- được giáo dục mầm non,
- giáo dục nghệ thuật cơ bản
- được giáo dục ngôn ngữ
- được cung cấp các dịch vụ giáo dục

4) Trách nhiệm đi học được thông qua luật giáo dục qua điều luật số § 36

5) Trách nhiệm của phụ huynh (người đại diện pháp lý) được thông qua luật giáo dục điều luật số § 21

6) Hãy xem mục LIÊN HỆ

7) Giáo dục người nước ngoài và cung cấp các khóa chuẩn bị, các khóa tiếng séc được thông qua luật giáo dục điều luật số § 20

2. Nhà trường có thể và phải làm gì khi nhận học sinh người nước ngoài

Ông Issa quyết định giải quyết vấn đề. Ông tìm được người phiên dịch và cùng những đứa con đến ngôi trường gần nhà để xin học. Bà hiệu trưởng hơi bị ngạc nhiên vì gia đình ông đến mà không có hẹn trước, rất may lúc đó bà có thời gian. Rất tiếc sau một hồi nói chuyện thì vấn đề chính đã được chỉ ra, đó là tiếng séc. Bà hiệu trưởng nói với người cha rằng, hãy quay lại sau khi các con của ông đã biết tiếng séc, chứ trong lúc này bà sẽ không nhận chúng. Và bà cũng bày tỏ sự không hài lòng khi các bé gái vấn khăn trên đầu che hết tóc của chúng. Vì điều đó, các em có thể gặp nhiều vấn đề không hay, ví dụ như trong giờ tập thể dục và thực ra nhà trường cũng không có kinh nghiệm trong cách đối xử với các học sinh nữ như thế này.

Đơn xin nhập học cần nộp bằng văn bản. Nếu nhà trường từ chối con bạn, thì họ phải đưa ra quyết định bằng văn bản. Bạn có thể kháng cáo lên phòng giáo dục của ủy ban tỉnh sở tại.

Sự thiếu hiểu biết tiếng séc không thể là lý do từ chối trẻ em vào trường học! Và bạn nên đến các cơ sở tư vấn giáo dục (phòng tư vấn giáo dục – tâm lý, trung tâm giáo dục đặc biệt), họ có thể đưa ra quyết định cho nhà trường về việc con của các bạn cần cách tiếp cận đặc biệt, chẳng hạn vì lý do rào cản ngôn ngữ vv. Thêm thông tin về vai trò của các cơ sở tư vấn bạn tìm tại chương 11.

Luật Séc không chỉnh sửa về việc vấn khăn, nó hoàn toàn nằm trong nội quy nhà trường, và mỗi trường học, sẽ tự chỉnh sửa theo nhu cầu của trường, nhưng tất nhiên họ cũng phải tôn trọng Công ước về quyền trẻ em.

Tôi muốn đi học, tôi không thích ở nhà nữa, tôi cần có bạn.

Cuối cùng tôi đã làm nhưng nó lại kết quả lại như thế này?!

Còn ở nơi nào khác ngoài trường học, để biết được cách dạy trẻ em tiếng séc?

Nếu không có khăn che tóc tôi sẽ rất xấu hổ, tại sao điều này khiến họ phiền thế? Vì điều đó các bạn cùng lớp sẽ trêu chọc tôi? Những gì tôi đã trải qua trên xe buýt đã đủ với tôi rồi.

Tôi sợ cho con đến trường, nơi có cách cư xử như này. Họ cư xử như này ở tất cả các trường à?

CÁC BIỆN PHÁP HỖ TRỢ CƠ BẢN BAO GỒM:

- dạy ngôn ngữ giảng dạy như ngôn ngữ thứ hai
- trợ lý giáo viên cùng tham gia
- cho các bạn cùng lớp tham gia
- sử dụng kế hoạch cần bằng/kế hoạch cá nhân
- giao tiếp cùng phụ huynh

Nhiều thông tin hơn các bạn tìm được trên www.inkluzivniskola.cz/cizinec-v-ceske-skole-aneb-organizace.

Hiệu trưởng bắt buộc phải nhận học sinh có đăng ký cư trú trong khu vực ngay lập tức và vô điều kiện. Ngoại lệ duy nhất là khi trường không còn đủ chỗ⁸. Đồng thời bạn phải đưa ra quyết định bằng văn bản nếu không nhận trẻ⁹.

Nhà trường phải tìm các biện pháp cân bằng phù hợp (bạn sẽ tìm thêm thông tin qua các chương sau). Những trẻ em có các nhược điểm về ngôn ngữ hay các nhược điểm khác thì nên coi chúng là những học sinh cần sự giáo dục đặc biệt¹⁰.

Cần thiết phải chuẩn bị giáo viên trước khi trẻ vào học, giới thiệu với giáo viên nhưng nhu cầu cụ thể của học sinh, cung cấp cho giáo viên các hỗ trợ đầy đủ khi giải quyết những tình huống bất thường. Những chuyên gia có thể giúp bạn lập ra những quy định trong trường và trong lớp hay bạn có thể tham khảo những ý tưởng từ những tài liệu đã có sẵn¹¹ và trên www.inkluzivniskola.cz.

Trong trường hợp bất thường chẳng hạn như khảm quần đầu của các bé gái Hồi giáo, nên giải quyết một cách thực tế. Ví dụ: có thể thỏa thuận với phụ huynh các quy định như – mặt học sinh phải được lộ ra, khăn phải được quấn chặt trong những giờ hoạt động thể dục thể thao hay các giờ thực hành vv. Để giao tiếp hãy sử dụng người phiên dịch hoặc những tài liệu hiện có (các liên kết bạn tìm thấy ở chương 1).

Bạn có thể chuẩn bị cho cuộc hội thoại với phụ huynh, ví dụ tại đây www.inkluzivniskola.cz/organizace-integrace-cizincu/prijimaci-pohovor hoặc sử dụng sổ tay Trung tâm dành cho hội nhập người ngoại quốc www.cicpraha.org/upload/soubory/Komunikace/Komunikace-prirucka-2015_WEB.pdf

CÔNG ƯỚNG VỀ QUYỀN TRẺ EM NÓI GÌ:

Điều 14 và 30: Quyền có văn hóa, ngôn ngữ và tôn giáo riêng

Trẻ em đến từ các dân tộc, tôn giáo và ngôn ngữ thiểu số, đang sống trong môi trường khác có quyền thực hành văn hóa riêng, theo tôn giáo và nói ngôn ngữ của nơi họ xuất thân.

Trẻ em có quyền tin và tuân thủ những gì gần gũi đối với chúng, chúng có thể thực hành các thói quen tôn giáo, nếu việc này không làm ảnh hưởng đến quyền tự do của người khác. Quyền tự do biểu hiện tôn giáo hay tín ngưỡng chỉ có thể bị giới hạn trước những luật cần thiết để bảo vệ an ninh công cộng, trật tự, sức khỏe cộng đồng hoặc đạo lý hay các quyền lợi cơ bản và quyền tự do của người khác.

LUẬT GIÁO DỤC NÓI GÌ:

§ 16

Học sinh có nhu cầu đặc biệt là người, để có thể đạt được các cơ hội giáo dục và quyền lợi của mình, họ cần được cung cấp những biện pháp hỗ trợ. Các biện pháp hỗ trợ được hiểu là những điều chỉnh trong việc giáo dục và các dịch vụ giáo dục tương ứng với tình trạng sức khỏe, môi trường văn hóa hoặc điều kiện sống của trẻ em, học sinh hay sinh viên. Trẻ em, học sinh và sinh viên với những nhu cầu giáo dục đặc biệt có quyền được cung cấp các biện pháp hỗ trợ miễn phí từ nhà trường và các cơ sở giáo dục.

§ 20

Học sinh người ngoại quốc có quyền được đào tạo miễn phí để có thể tham gia giáo dục phổ thông, bao gồm cả việc dạy ngôn ngữ séc, phải được chỉnh sửa riêng cho nhu cầu của những học sinh này. Ủy ban tỉnh thông qua người sáng lập trường học, trên thực tế phần lớn là thành phố hay huyện sẽ đảm bảo về việc đào tạo này. Bộ phận này theo khả năng hợp tác với quốc gia của học sinh (chỉ áp dụng cho các nước EU) phải cung cấp hỗ trợ giảng dạy tiếng mẹ đẻ và văn hóa của nước đó, những việc này phải được phối hợp với chương trình giảng dạy tại trường tiểu học.¹²

8) Nghĩa vụ đi học được thông qua luật giáo dục điều luật số § 36, phần 7.
9) Những điều liên quan đến việc quyết định và khả năng kháng cáo được thông qua thủ tục hành chính (500/2004 Sb.).

10) Giáo dục học sinh với những nhu cầu này được thông qua luật giáo dục điều luật số § 16.

11) Bạn hãy sử dụng chương LIÊN HỆ
12) Giáo dục người ngoại quốc có ghi trong luật giáo dục cả điều luật số § 20.

3. Sắp xếp vào lớp học - tuổi hay trình độ ngoại ngữ là mốc quyết định?

Mariam (12 tuổi) đến đây cùng bố mẹ từ Irak khi cô ấy 10 tuổi. Cả gia đình được nhận tị nạn và họ cũng có quyền được hưởng 400 giờ học tiếng séc miễn phí. Cô ấy chỉ học được một phần trong mùa hè, sau đó gia đình cô chuyển đến một thành phố khác, và nơi đó không có các khóa học nối tiếp với những gì cô đã học trước. Tại ngôi trường mới, họ cho cô xuống lớp 1 học, vì cô biết quá ít tiếng séc. Cô đã học được cách viết chữ liền với nhau, tiếng séc và các môn khác bây giờ cô học rất tốt. Nhưng cô có cảm giác rất khó chịu giữa các bạn cùng lớp, cô không chơi được với ai, không hiểu được ai. Cô bắt đầu có các sở thích khác, nhưng cô không thể chia sẻ với các bạn cùng lớp.

Các hoạt động giải trí/khóa học ngoại khóa đều có trong các trường, bạn có thể tìm thấy những thông tin này trên trang web của trường.

Ngoài ra còn có các cung văn hóa thiếu nhi và thanh niên và các tổ chức khác, cũng cung cấp các loại hoạt động giải trí, dạy học thêm vv.¹⁴

Nếu bạn không đồng ý với cách cư xử của nhà trường, bạn luôn luôn có thể sử dụng các giờ tư vấn riêng với giáo viên cụ thể (thông tin này thường được công bố trên trang web nhà trường) hoặc hẹn gặp hiệu trưởng để cùng thảo luận về các tình huống có vấn đề và tìm ra cách giải quyết chung. Bạn luôn luôn nên hẹn lịch buổi gặp mặt trước qua điện thoại hoặc email. Tương tự, bạn cũng nên thường xuyên tham gia các buổi họp phụ huynh, lúc đó bạn luôn luôn có không gian để nói chuyện với giáo viên chủ nhiệm về việc phát triển trong học tập của con bạn.

Tôi cảm thấy thật khó chịu. Tôi không có ai hiểu tôi (ý tôi không phải là tiếng séc). Và tôi hoàn toàn không muốn ở đây.

Sắp xếp trẻ vào lớp học hoàn toàn nằm trong sự quyết định của hiệu trưởng trường. Thông thường họ tiến hành trên cơ sở hồ sơ vấn trước của trẻ, nhưng khi học sinh không hiểu ngôn ngữ giảng dạy, mốc để đưa ra quyết định là rào cản của ngôn ngữ.

Bạn hãy cố gắng tránh trường hợp cho trẻ xuống lớp dưới, chỉ vì để học sinh „giải quyết cân bằng“ rào cản ngôn ngữ. Trong hầu hết các trường hợp đã cho thấy đó là quyết định sai lầm. Điều tốt nhất cho trẻ trong trường hợp này là để trẻ giữa các bạn cùng trang lứa và hỗ trợ tiếng séc qua hình thức dạy tiếng séc như ngôn ngữ thứ hai.

Bạn hãy xem qua www.inkluzivniskola.cz/organizace-integrace-cizincu/zarazeni-do-rocniku.

Lưu ý: Giảng dạy tiếng séc như ngôn ngữ thứ hai không giống như dạy tiếng séc cho người bản xứ. Thêm thông tin về tiếng séc tại chương 4.

Ngoài việc cho các em tham gia các hoạt động giải trí, bạn có thể giải quyết vấn đề không phù hợp lứa tuổi, ví dụ bằng việc cho các học sinh lớp lớn cùng tham gia, giới thiệu các khóa học ngoại khóa, nơi các học sinh lớn tuổi tham gia, vv. Các ý tưởng về một số hoạt động bạn sẽ tìm được tại www.inkluzivniskola.cz/pedagogicka-prace-s-diverzitou/prace-s-kolektivem

Ban đầu, tuy việc đó là điều tốt, khi trẻ bắt đầu học lớp 1 – vì tiếng séc, viết chữ, để theo kịp học vấn, nhưng bây giờ sự chênh lệch giữa tuổi tác bắt đầu mang lại nhiều vấn đề hơn.

CÔNG ƯỚC NÓI GÌ:

Điều 22: Quyền và địa vị của người tỵ nạn

Nếu trẻ em bị bắt buộc rời bỏ quê hương, đất nước nơi chúng sinh sống (và phải sống ở nước khác), bởi vì đất nước của họ đang trong chiến tranh hoặc họ bị đuổi bắt, thì họ sẽ được địa vị người tỵ nạn. Những trẻ em này đều có quyền như các trẻ em khác. Chúng có quyền được giúp đỡ đặc biệt và được bảo vệ.

LUẬT GIÁO DỤC NÓI GÌ:

§ 16

Dưới cụm từ, những người thiệt thòi trong xã hội theo luật, ngoài những thành phần khác còn có cả những người được cấp tỵ nạn, người được bảo vệ bổ sung và người đang xin tỵ nạn. Những người đang ở trong vị trí này có quyền được cung cấp các biện pháp hỗ trợ.

Khi quyết định các bạn nên lưu ý, là học sinh phải rời khỏi trường tiểu học vào năm 17 tuổi (muộn nhất đến năm 18 tuổi¹³). Thêm thông tin về các trường tiểu học tại chương 9.

13) Những điều kiện để tốt nghiệp giáo dục cơ bản được giải quyết qua luật giáo dục điều luật số § 55.

14) Thêm thông tin tại chương LIÊN HỆ

4. Biết sử dụng ngôn ngữ là điều cơ bản

Sự thật lộ ra khi cậu bé 11 tuổi tên Phạm đến từ Việt Nam mới vào trường cách đây mấy tháng, không hiểu những bài giảng, cậu không làm gì hết và không tập trung trong giờ học, thì cô giáo cho cậu ấy ngồi xuống bàn dưới lớp. Vì thế, cô giáo không cần phải cảm thấy khó chịu, khi bản thân cô không biết phải làm gì với một học sinh, hầu như không hiểu chút tiếng séc nào và cả việc học sinh bộc lộ rõ ràng thái độ không quan tâm bài giảng của cô giáo. Phạm thì mừng vì cậu không phải ngồi tại vị trí bị mọi người soi mói. Cuối năm học cậu bé không được đóng điểm.

SỰ THỰC KHI HỌC SINH ĐƯỢC „ĐÓN“ XUỐNG BÀN DƯỚI LỚP, VẤN ĐỀ CỦA AI SẼ GIẢI QUYẾT ĐƯỢC?

Vì việc hiểu ngôn ngữ giảng dạy là điều kiện không thể thiếu để đảm bảo việc học hành của con bạn, vì vậy rất cần thiết sự ưu tiên cho việc giải quyết khuyết điểm này. Học sinh có quyền được chuẩn bị ngôn ngữ trong 70¹⁵ giờ. Lớp chuẩn bị ngôn ngữ phải được nhà trường lập ra, do sự giao phó của chính quyền khu vực. Danh sách các trường, các bạn có thể tìm thấy trên trang web của ủy ban tỉnh.

Bạn hãy đến phòng Tư vấn giáo dục – tâm lý, tại đó họ có thể cấp giấy chứng nhận về việc con bạn cần sự hỗ trợ trong ngôn ngữ. Phòng tư vấn giáo dục – tâm lý nằm trong những cơ sở tư vấn giáo dục và bạn có quyền được cung cấp dịch vụ miễn phí.¹⁶ Việc đến phòng tư vấn không có gì là khác thường cả. Bạn có thể tìm thêm thông tin tại chương 11.

Tuy luật giáo dục có nói, tất cả những người ngoại quốc bất kể nguồn gốc, tình trạng cư trú thậm trí về tính hợp pháp của việc cư trú, mà đang trong thời gian phải đi học bắt buộc, phải có cơ hội được học tiếng séc. Nhưng chúng ta phải biết rằng trong thực tế các thủ tục khác với những gì được quy định theo luật pháp. Tất nhiên, điều đó không đúng và bạn cần nhắc nhở họ. Không phải tất cả các học sinh đều được cung cấp 70 giờ chuẩn bị tiếng séc, lớp chuẩn bị cũng không phải nơi nào cũng có hoặc được hoạt động.

Tốt thật, mình không bị ai cản nhắc, nhưng theo kiểu này thì mình chẳng học được gì cả. Hơn nữa, bây giờ mình hoàn toàn không hiểu mọi người phía trước nói về cái gì.

Cách đảm bảo việc giảng dạy tiếng séc phải được thông báo do hiệu trưởng trong vòng một tuần sau khi nhận học sinh.

Các học sinh không hiểu ngôn ngữ giảng dạy có quyền được hỗ trợ trong việc học tập. Hỗ trợ quan trọng nhất là dạy tiếng séc như ngôn ngữ thứ hai như qua www.inkluzivniskola.cz/organizace-integrace-cizincu/kurzy-cestiny-pro-cizince.¹⁷

Dạy tiếng séc như ngôn ngữ thứ hai có những đặc điểm riêng của nó. Vì thế, không thể đủ khi cách „chuẩn bị ngôn ngữ“ được đảm bảo bằng cách cho học sinh xuống lớp thấp hơn học. Học sinh cần học tiếng séc cơ bản, giao tiếp và biết cách bày tỏ bằng những câu cơ bản nhất. Để có thể làm được điều này các em cần có điều kiện thích nghi, được giảng dạy một cách chuyên nghiệp và có môi trường an toàn. Những điều trên có thể được đảm bảo khi các em được dạy tiếng séc như ngôn ngữ thứ hai (học riêng một thầy một trò hay trong khóa học).

Các biện pháp hỗ trợ phải được nhà trường cung cấp ngay lập tức và miễn phí¹⁵. Nếu học sinh không hiểu bài giảng, bạn hãy thử cách giảng dạy thích hợp theo nhu cầu của học sinh. Bạn hãy sử dụng những dụng cụ viện trợ, từ điển và các phương pháp giảng dạy khác mà có thể cho học sinh cùng tham gia. Bạn hãy xem qua trên trang www.inkluzivniskola.cz/zapojeni-do-vyuky.

Tình trạng đó không thể chịu được nữa, tôi không biết phải làm gì với học sinh này.

LUẬT GIÁO DỤC

§ 16

Nhu cầu giáo dục đặc biệt của trẻ em, học sinh và sinh viên do cơ sở tư vấn giáo dục điều hành.

Trẻ em, học sinh và sinh viên cần giáo dục đặc biệt có quyền được giáo dục. Nội dung, hình thức và phương pháp giáo dục phải phù hợp với nhu cầu và khả năng học tập của chúng, phải tạo ra các điều kiện cần thiết trong cách giáo dục có thể cho phép và được sự giúp đỡ trong tư vấn từ phía nhà trường và các cơ sở tư vấn giáo dục. Cần phải đưa ra các biện pháp thích hợp trong giáo dục phù hợp với nhu cầu cho những học sinh và sinh viên tàn tật và có nhược điểm, khi nhận vào học và tốt nghiệp.

NGHỊ ĐỊNH MŠMT (BỘ GIÁO DỤC) 48/2005

Ủy ban tỉnh trong hợp tác với người sáng lập sẽ chỉ định trường học nào trên lãnh thổ của tỉnh sẽ cung cấp lớp chuẩn bị ngôn ngữ miễn phí cho học sinh người nước ngoài đang trong thời kỳ đi học bắt buộc tại tỉnh.

Danh sách những trường này được công bố do ủy ban tỉnh.

Hiệu trưởng của trường được chỉ định, sẽ lập ra lớp học hay lớp chuẩn bị ngôn ngữ. Tổng chiều dài của khóa chuẩn bị ngôn ngữ cho học sinh là 70 giờ giảng dạy, trong thời gian tối đa là 6 tháng liên tục đi học.

Cho học sinh ngồi xuống dưới cuối lớp không phải là biện pháp hỗ trợ. Biện pháp hỗ trợ cũng không phải là để cho học sinh ngồi cả giờ học trước các cuốn sách giáo khoa với quyển từ điển. Học sinh cần những bài học mà có thể phát triển và đáp ứng được những khả năng hiện tại của chúng. Sau mỗi bài học được giao, bạn hãy cho học sinh biết những thông tin phản hồi, và đó cũng là thông tin mà bạn có thể dựa trên cơ sở của nó để chấm điểm cuối cùng. Chắc chắn sẽ tốt hơn khi bạn thường xuyên theo dõi những tiến triển của học sinh. Trong việc này tài liệu có thể giúp bạn là hồ sơ hay tính tế hơn là kế hoạch cân bằng, hãy xem qua www.inkluzivniskola.cz/organizace-integrace-cizincu/vyrovnavaci-plan.

15) Trong tương lai gần sẽ có dự kiến tăng số giờ lên.

16) Tại mục LIÊN HỆ bạn sẽ tìm được một số cơ sở tư vấn.

17) Chuẩn bị ngôn ngữ được chỉnh sửa qua Nghị định MŠMT 48/2005 và luật giáo dục điều luật số § 20.

18) Chúng được giải quyết trong luật giáo dục điều luật số § 16.

5. Cả phụ huynh cũng có nghĩa vụ của mình

Thầy giáo đã cố gắng một thời gian, để tìm ra một biện pháp nào đó có thể giúp Olha từ Ukraina cùng tham gia vào bài giảng. Olha (13 tuổi) học được tiếng séc tương đối nhanh, nhưng thỉnh thoảng em đến trường không có sự chuẩn bị, mệt mỏi, điểm của em thời gian gần đây tụt tệ hơn và em có một số giờ nghỉ không xin phép. Thầy không thể liên hệ được với phụ huynh – họ không trả lời tin nhắn qua số liên lạc, không tham gia họp phụ huynh. Thầy giáo cảm thấy bần khoản, không biết ở nhà em có vấn đề gì không.

Tất cả các bậc phụ huynh không ngoại lệ, đều có nghĩa vụ trong giáo dục con cái mình: Bạn có trách nhiệm đảm bảo việc cho con đến trường học, có trách nhiệm tham gia những buổi họp ở trường, nếu giáo viên hay hiệu trưởng mời bạn đến. Bạn phải thông báo những sự thật quan trọng liên quan đến việc đi học bắt buộc của con bạn và phải đưa ra lý do chính đáng khi con bạn nghỉ học.

Nếu bạn không có thời gian đến trường, bạn có thể liên lạc với giáo viên qua email hoặc qua điện thoại. Bạn luôn luôn cần xin phép, nếu bạn không thể đến buổi họp hay cuộc hẹn đã được đặt trước.

Bạn hãy quan tâm đến việc học tập của con ở trường và những cảm nhận của chúng. Rất nhiều khi trong những tình huống khó giải quyết, giáo viên rất cần sự giúp đỡ của bạn.

Rất tốt nếu phụ huynh biết về nghĩa vụ của mình đối với nhà trường và nội quy của trường, bạn nên thông báo với họ bằng văn bản vào thời gian trẻ nhập học và tốt hơn nữa nếu văn bản đó được dịch sang ngôn ngữ họ hiểu. Nếu điều kiện cho phép bạn hãy lựa chọn cuộc gặp mặt cá nhân. Thực ra, không dễ chút nào để có được các bản dịch, để có thêm ý tưởng bạn có thể sử dụng những tài liệu trên www.inkluzivniskola.cz/organizace-integrace-cizincu/informace-pro-rodice-jazykove-verze.

Bạn hãy khởi xướng một buổi gặp mặt với phụ huynh trong sự có mặt của hiệu trưởng, giáo viên tư vấn giáo dục vv. Bạn có thể mời người đại diện của một tổ chức phi chính phủ nào đó, mà đang cung cấp hỗ trợ cho người ngoại quốc và phiên dịch viên.

Nếu các nghĩa vụ tiếp tục bị vi phạm, bạn hãy xử lý theo luật giáo dục và các bước giải quyết của trường trong những trường hợp tương tự.

Để bạn có thể sẵn sàng cho việc giao tiếp, bạn có thể sử dụng những tài liệu giao tiếp đã có sẵn, ví dụ www.cicpraha.org/upload/soubory/Komunikace/Komunikace-prirucka-2015_WEB.pdf.

Thực sự, tôi không biết phải làm cách nào để phụ huynh giao tiếp với tôi. Làm cách nào để họ hoàn thành những trách nhiệm của mình?!

CÔNG ƯỚC NÓI GÌ:

Điều 18 Trách nhiệm của cha mẹ

Cả cha lẫn mẹ đều có trách nhiệm như nhau về việc đưa đứa trẻ ra đời, và phải quyết định dựa trên lợi ích của con. Chính phủ từng nước phải tôn trọng trách nhiệm của cha mẹ, về cách giáo dục các con của họ. Tuy nhiên nhà nước phải cung cấp sự hỗ trợ và các dịch vụ để cho phép họ đi làm.

Điều 27 Tiêu chuẩn sống thích hợp

Phụ huynh hay những người khác đang nuôi dạy trẻ em, có trách nhiệm cơ bản trong khả năng và khả năng tài chính của mình về việc đảm bảo các điều kiện sống cần thiết cho sự phát triển của đứa trẻ.

6. Học lại năm học không phải là đáp án

Tuy Hưng đã học hai năm lớp dự bị tại trường tiểu học khu vực, nhưng trong suốt thời gian này em đã không nhận được một hỗ trợ đặc biệt nào cả. Vấn đề lớn nhất là em không biết tiếng séc. Vào lớp 1 khi em đã 8 tuổi, và em đã không „theo kịp“. Người gia tiếp với nhà trường chỉ là người mẹ với vài từ vốn tiếng séc, cách giao tiếp khác ngoài những tình huống cơ bản mà không có người phiên dịch, là không thể. Hưng chỉ hiểu những cụm từ cơ bản, vốn từ vựng của em rất ít và em rất khó xếp được một câu trong tiếng séc. Môn mà em học giỏi nhất là môn toán, nhưng không có một ai phát triển khả năng này của em cả. Trong năm học em bắt đầu quấy phá, và những vấn đề liên quan đến đạo đức được xuất hiện; vào cuối năm học thái độ của em khá thờ ơ và em hay ngủ gật trong giờ học. Em sẽ phải học lại lớp một.

NÓI CHUNG KHÔNG CHỈ Ở LỚP DỰ BỊ, MÀ CẢ VIỆC HỌC LẠI LỚP KHÔNG PHẢI LÀ CÁCH GIẢI QUYẾT! CHÚNG TA PHẢI ĐÁNH GIÁ SỰ TIẾN BỘ CỦA CÁC HỌC SINH CÓ TIẾNG MẸ ĐỂ KHÁC, CHỨ KHÔNG THỂ SO SÁNH VỚI CÁC ĐỨA TRẺ KHÁC.

Học sinh nào cũng có quyền được đánh giá (chấm điểm) và được lên lớp. Trong trường hợp học sinh không thể được đóng điểm hoặc bị đúp trong một môn nào đó, lúc đó học sinh có thể học lại năm học. Học lại năm học chỉ có thể 1x trong thời gian học cấp 1 (lớp 1- 5) và 1x trong cấp hai (lớp 6-9).¹⁹

Nếu nhà trường muốn con bạn học lại năm học, điều đầu tiên bạn hãy tìm hiểu xem, nhà trường làm việc với con bạn như nào trong giờ học, trường đã sử dụng tất cả những hỗ trợ có thể chưa (chẳng hạn cho bài tập theo khả năng, nhiều thời gian hơn để hoàn thành bài tập, kế hoạch cân bằng, các hỗ trợ trực quan, cơ hội được sử dụng từ điển, khóa tiếng séc, vv). Bạn hãy quan tâm đến kết quả học tập kịp thời, để bạn có thời gian giải quyết những vấn đề sẽ tới. Nếu bạn không đồng ý với kết quả điểm con bạn nhận được, bạn có thể yêu cầu hiệu trưởng hay ủy ban tình, trong vòng 3 ngày từ khi được nhận kết quả, xem xét lại kết quả²⁰.

Nếu bạn hay nhà trường muốn có một trợ lý, người sẽ giúp đỡ cải thiện kết quả học tập cho con bạn, vậy bạn cần phải đến thăm phòng tư vấn giáo dục – tâm lý, nơi có thể đưa giấy đề nghị phân bổ.

Theo tôi, nếu cháu học ở trường séc thì giáo viên sẽ giúp đỡ cháu học tiếng, chúng tôi chỉ biết tiếng séc sơ sơ, chúng tôi không có cách thúc đẩy cháu học tiếng séc. Tôi thực ra cũng không thể giúp đỡ cháu hẳn hoi trong việc chuẩn bị bài tập lên lớp, tôi không hiểu được bài.

Lý do thất bại trong việc học hành của học sinh có phải là rào cản về ngôn ngữ không? Bạn quyết định không chấm điểm cho học sinh vì bạn không biết đánh giá mức độ kiến thức và kỹ năng, sự tiến bộ của trẻ? Bạn nên nhớ, nếu một học sinh như này không nhận được sự hỗ trợ, vậy việc cho trẻ học lại lớp chỉ kéo chậm lại sự phát triển của chúng. Việc trẻ học đi học lại mấy năm cùng một trình độ, không có đồng nghĩa với việc, cuối cùng trẻ sẽ „theo kịp“ và sẽ dễ theo kịp ngôn ngữ và cả bài giảng. Bạn hãy cố gắng luôn luôn đánh giá học sinh qua những gì mà trẻ có thể và đã đạt được.

Bạn hãy xem trên www.inkluzivniskola.cz/organizace-integrace-cizincu/klasifikace.

Luôn luôn và trong mọi trường hợp, nền tảng cho sự thành công là các biện pháp đã nêu trên, và cơ bản nhất là dạy tiếng séc như ngôn ngữ thứ hai.

Bạn có thể đệ đơn yêu cầu trợ lý giáo viên; cách làm như thế nào, bạn tìm trên www.inkluzivniskola.cz/organizace-integrace-cizincu/asistent-pedagoga.

LUẬT GIÁO DỤC NÓI GÌ

§ 16

(6) Khi đánh giá học sinh hay sinh viên có nhu cầu giáo dục đặc biệt gần tính chất khuyết tật hay nhược điểm.

NGHỊ ĐỊNH SỐ 48/2005 SB.

§ 15 điều lệ 6

Đánh giá học sinh ngoại quốc, đang làm tròn nghĩa vụ đi học bắt buộc, thi trình độ kiến thức tiếng séc được coi là mối quan hệ nghiêm trọng có thể ảnh hưởng đến công xuất của họ.

Bạn muốn tìm những tài liệu giảng dạy, danh sách những sách giáo khoa và các liên kết hữu ích, hãy truy cập trang web www.inkluzivniskola.cz/cestina-jazyk-komunikace.

19) Luật giáo dục chỉnh sửa cách chấm điểm tại trường tiểu học qua điều luật số § 51–53.
20) Luật giáo dục điều luật số, § 52, điều

7. Không nên dừng lại sau tốt nghiệp phổ thông

Oliver trong thời gian nhập học vào trường séc, em đã học qua năm lớp 7 tại nước xuất xứ. Nhưng ở trường séc họ lại cho em vào lớp 7 học, có nghĩa là em học lại một lớp. Nhưng sau đó kết quả học tập của em không được tốt và em không có tiến triển trong tiếng séc. Vì vậy em phải học lại lớp 7 (tổng cộng là 3 lần!) một lần nữa. Ngoài việc bắt em học lại lớp, trường học không cung cấp bất cứ một hỗ trợ nào hết. Vào giữa năm học đang học lại, trong sự ngạc nhiên của phụ huynh, nhà trường thông báo là em đã hoàn thành 9 năm nghĩa vụ đi học bắt buộc và em không thể tiếp tục theo học tại trường. Em được khuyên nên tiếp tục học một trong những bộ môn nào mà không cần bằng tốt nghiệp phổ thông hoặc bắt đầu đi làm. Mặc dù đó là một cậu bé thông minh, nhưng cậu không nhận được sự hỗ trợ đầy đủ ở trường, để cậu có thể tiến bộ và phát triển và cậu đã bị rơi vào tình trạng nguy hiểm phải rời khỏi hệ thống giáo dục một cách không cần thiết.

NHÀ TRƯỜNG ĐÃ LÃNG PHÍ 2 NĂM CỦA HỌC SINH DO VIỆC CHO VÀO HỌC KHÔNG ĐÚNG LỚP VÀ KHÔNG HỖ TRỢ ĐẦY ĐỦ? TRONG TRƯỜNG HỢP NÀY CÓ THỂ NÓI VỀ GIÁ TRỊ ĐẦY ĐỦ CỦA 9 NĂM ĐI HỌC BẮT BUỘC? ĐÂY CÓ PHẢI LỢI ÍCH CỦA HỌC SINH KHI PHẢI RA TRƯỜNG VÀO NĂM LỚP 7 CỦA TRƯỜNG TIỂU HỌC MÀ KHÔNG CÓ BẰNG TỐT NGHIỆP PHỔ THÔNG? TƯƠNG LAI CỦA HỌC SINH SẼ RA SAO?

Lựa chọn trường học cho các học sinh không hết trường tiểu học một cách bình thường, rất hạn chế. Thường đó là những trường học nghề trong 2-3 năm và kết thúc với chứng chỉ học nghề, trường chuẩn bị cho những công việc công nhân đơn giản và các công việc trong các dịch vụ. Bạn hãy nói chuyện với giáo viên cố vấn trong trường hoặc người tư vấn ở phòng tư vấn giáo dục – tâm lý, xem những phương thức nào có thể thích hợp. Bạn hãy quan tâm đến ý nguyện của con bạn và lý do tại sao con bạn muốn thế.

Trong luật có ghi rõ điều kiện được nhận vào trường trung học là hoàn thành nghĩa vụ đi học bắt buộc hay tốt nghiệp phổ thông. Nhưng sự thực, thì phải đạt được tiêu chuẩn của trường trung học cụ thể. Các trường mà có kết thúc với bằng tốt nghiệp (maturita) họ đều đòi hỏi nộp giấy kết quả học tập của năm lớp 8 và 9.

Tôi không hiểu, sao lại có thể như thế! Chúng tôi nghĩ là, nếu con học lại lớp thì sẽ tốt hơn, vì vấn đề chính là ở tiếng séc. Nhà trường đã không cảnh báo chúng tôi trước, là theo cách này con của chúng tôi phải kết thúc việc học ở trường.

Bạn có thể xin gia hạn thời gian đi học bắt buộc tại trường đang theo học, trong trường hợp họ từ chối bạn có thể kháng cáo qua trường lên ủy ban tỉnh.²¹ Trong trường hợp bạn thất bại và cả bạn cũng không muốn con học tiếp trong những trường trình học nghề, bạn có thể đăng ký cho con vào khóa học miễn phí một năm để có thể có được bằng tốt nghiệp²². Thông tin về những khóa học hiện tại được bộ phận giáo dục của ủy ban tỉnh cung cấp.

3x học lớp 7 sau đó sẽ đi đâu?! Không ai giúp tôi cả và bây giờ họ lại muốn đuổi tôi.

Cách cư xử của giáo viên và hiệu trưởng trường phải dựa trên lợi ích tốt nhất cho trẻ em! Học trung học không còn được coi là học thức giai cấp cao, vì vậy mục đích của chúng ta là tạo cơ hội cho tất cả trẻ em, không ngoại lệ.

Chúng ta nên nghĩ đến việc trẻ phải tốt nghiệp trước 18 tuổi (trong những trường hợp đặc biệt về sức khỏe có thể lâu hơn), trước khi quyết định sắp xếp cho trẻ vào lớp học nào.

Đối với trẻ, sẽ luôn luôn tốt nếu chúng có thể tốt nghiệp một cách bình thường – giữa những người cùng trang lứa, nói tóm lại là cùng trong nhóm bạn, điều này đảm bảo các sinh hoạt thường xuyên, đồng thời đó cũng là cách tiếp xúc yếu thiết trong xã hội.

Kết quả học tập kém và cách biểu lộ không có động lực học không phải lúc nào cũng phát sinh ra từ việc họ không muốn học và không muốn cải thiện bản thân. Đôi khi nguyên nhân nằm sâu hơn (đã trải qua những chuyện đau thương, tình trạng gia đình tồi tệ, cảm giác bị mất gốc ...) hoặc lý do nằm sau sự thất bại là cách đối xử không tốt khi mới bắt đầu vào học (phần lớn là vì thiếu chuẩn bị trong ngôn ngữ).

Học sinh phải được đánh giá vào cuối năm học và trong tất cả các môn học, nếu chúng ta muốn học sinh được lên lớp²¹. Khi đánh giá học sinh, bạn luôn luôn nên xem xét xem điều kiện để có thể học tốt, là việc biết ngôn ngữ giảng dạy và nếu kiến thức này thiếu, thì điều tất yếu là kết quả học tập sẽ bị ảnh hưởng. Cho mục đích đánh giá (chấm điểm) tốt bạn xem qua www.inkluzivniskola.cz/organizace-integrace-cizincu/slovni-hodnoceni and www.inkluzivniskola.cz/organizace-integrace-cizincu/vyrovnavaci-plan.

CÔNG ƯỚC NÓI GÌ:

Điều 28: „Quyền được đi học“

Trẻ em có quyền được đi học và phải được hỗ trợ và động viên để đạt được mức giáo dục cao nhất có thể.

LUẬT GIÁO DỤC NÓI GÌ:

§ 55

Hiệu trưởng có thể cho phép học sinh, đã hoàn thành nghĩa vụ đi học bắt buộc mà chưa tốt nghiệp, tiếp tục trong giáo dục phổ thông, nhưng chỉ được đến cuối năm học khi học sinh lên 18 tuổi.

Đối với những người chưa tốt nghiệp phổ thông, trường tiểu học và trung học qua thỏa thuận với người sáng lập và ủy ban tỉnh, sẽ tổ chức khóa học để đạt được bằng tốt nghiệp phổ thông.

§ 59

Có thể nhận các ứng viên đã hoàn thành nghĩa vụ đi học bắt buộc hoặc những người tốt nghiệp phổ thông trước thời gian hoàn thành đi học bắt buộc vào trường trung học, mà họ có thể đáp ứng được những điều kiện nhập học, bằng cách chứng minh khả năng phù hợp, kiến thức, sự quan tâm và tình trạng sức khỏe tốt. Về việc nhận học sinh, hiệu trưởng là người quyết định.

21) Luật giáo dục có giải quyết khả năng kéo dài thời gian giáo dục bắt buộc lên 10 năm trong điều luật số § 55.

22) Điều này cũng được giải quyết qua luật giáo dục điều luật số § 55.

23) Thên thông tin qua Luật giáo dục điều luật số § 52, 53, 54 dành cho trường tiểu học và số § 69 cho trường trung học

8. Không khí sợ người ngoại quốc trong lớp học

Cậu bé 13 tuổi tên là Muslim (tạm dịch, người hồi giáo), cậu đến cùng mẹ từ Chechnya, họ đã bỏ chạy từ chiến tranh Nga – Chechnya lần thứ hai vào năm 2003, đó là từ khi cậu vẫn còn là một cậu bé nhỏ. Tại CH Séc họ đã nhận được tỵ nạn và Muslim đến trường mẫu giáo và tiểu học séc học. Vì thực ra cậu lớn lên tại đây, cậu học tiếng séc như tiếng mẹ đẻ của mình. Lực học ở trường của cậu là dạng trung bình, cậu có các bạn trong những bạn cùng học và đường như cậu không có một vấn đề nào khác các cậu bé đang trong tuổi mới lớn bình thường. Nhưng mọi chuyện đã thay đổi vào năm lớp 8, khi châu Âu bị rung chuyển vì một loạt vụ tấn công khủng bố và đồng thời một làn sóng lớn khác thường của những dân chạy trốn chiến tranh, Quốc gia hồi giáo và từ những điều kiện sống vô nhân đạo khác. Một số học sinh bắt đầu bắt nạt cậu vì cái tên, tuy bản thân cậu hầu như không có liên quan gì đến hồi giáo hết, vì khi ở quê hương, gia đình cậu không phải là tín hữu tích cực. Bọn trẻ gọi cậu là „ tên khủng bố“, và bắt đầu xa lánh cậu. Nhà trường không tìm được biện pháp nào để thay đổi cách cư xử của các học sinh, kể cả qua việc liên hệ với mẹ cậu. Điều lo sợ về mặt sức khỏe và tinh thần của con trai mình bà mẹ đã lựa chọn một giải pháp triệt để: bà sắp xếp học ở nhà cho con và đề nghị đổi tên cho cậu bé.

RỜI KHỎI TRƯỜNG VÀ ĐỔI TÊN THỰC SỰ LÀ LỢI ÍCH TỐT NHẤT CHO TRẺ?! VẤN ĐỀ Ở ĐÂY LÀ TÊN MUSLIM HAY MÔI TRƯỜNG XUNG QUANH CỦA CẬU BÉ?

Cách biệt con của mình khỏi các bạn cùng trang lứa nên là giải pháp triệt để cuối cùng. Những bước đầu tiên bạn nên làm, là tìm giúp đỡ từ giáo viên, người tư vấn giáo dục hay bác sĩ tâm lý của trường. Sau đó bạn có thể sử dụng những dịch vụ của các chuyên gia và các tổ chức²⁴.

Bạn đừng giữ những vấn đề của mình cho bản thân, các thầy cô giáo người séc cũng thường giải quyết những vấn đề tương tự.

Tôi không nghĩ rằng một ngày tại đây tôi sẽ phải trải qua nỗi sợ hãi về con mình.

Tôi đã làm gì ai?!
Tôi sợ.

Trách nhiệm của nhà trường là đảm bảo để mọi học sinh trong trường có cảm giác thoải mái và an toàn. Nếu sự thực không phải thế, nhà trường phải đưa ra các biện pháp khác có hiệu quả. Cách phòng chống ngoài các cách khác là cách đưa ra các quy tắc rõ ràng, mà trong đó có bao gồm cả các chủ đề xenofobie (nỗi sợ người ngoại quốc), phân biệt chủng tộc, thành kiến, vv. Cách đối phó với những thành kiến nên là một phần không thể thiếu trong chương trình giảng dạy của từng trường. Biện pháp chống bắt nạt và phân biệt đối xử nên có một vị trí cố định, ít nhất là trong trường trình phòng ngừa của trường. Trách nhiệm của trường là gì, nhà trường nên đối phó như thế nào trong trường hợp bắt nạt, làm thế nào để nhận ra được và nên liên hệ với ai, bạn có thể tìm thấy trong hướng dẫn phương pháp xử lý của MŠMT (Bộ giáo dục). Phần đó bạn tìm thấy tại www.inkluzivniskola.cz/zdroje-inspirace/metodicky-pokyn-k-sikane.

Trong trường hợp cụ thể bạn nên liên hệ với người, có thể gọi nôm na là người phòng chống của cơ sở tư vấn giáo dục (ŠPZ).

Các nhận viên của trường nên được lập ra và biết các quy tắc khi gặp phải những biểu hiện ghen ghét: để có thêm ý tưởng bạn hãy xem qua www.inkluzivniskola.cz/organizace-integrace-cizincu/pravidla-pro-zamestnanec-skoly.

Bạn nên nhớ rằng tẩy chay và bị từ chối đối với thanh thiếu niên có thể dẫn đến các hành vi gây nguy hiểm cho bản thân và những người xung quanh của họ.

CÔNG ƯỚC NÓI GÌ:

Điều 19: Quyền được bảo vệ trước sự lạm dụng và mọi hình thức bạo lực

Trẻ em có quyền được bảo vệ và giúp đỡ trước các bạo lực thể chất và cả bạo lực về tâm lý, trước sự lạm dụng, xúc phạm và chửi bới.

HƯỚNG DẪN PHƯƠNG PHÁP XỬ LÝ CỦA MŠMT

Nhà trường có trách nhiệm rõ ràng với trẻ em và học sinh, nhà trường có nghĩa vụ đảm bảo an ninh, an toàn sức khỏe và tạo điều kiện cho việc phát triển lành mạnh của chúng và ngăn chặn những hành vi nguy hiểm. Giáo viên phải phòng chống các hành vi bắt nạt giữa học sinh, và phải giải quyết ngay khi thấy dấu hiệu và giúp đỡ ngay các nạn nhân bị bắt nạt.

9. Giáo dục không chính thức cũng rất quan trọng

Tan 9 tuổi đi học tại một trường tiểu học sát gần được một năm rồi, trong ngôn ngữ sắc cậu vẫn có nhiều vấn đề và thời gian cho chuyến đi học ngoài thiên nhiên đã đến. Cô giáo liên hệ với mẹ của cậu về chuyện này. Đầu tiên, vấn đề chính ngăn cản Tan được đi chơi cùng lớp là cậu thiếu túi ngủ và một số thiết bị khác. Tuy nhiên, mẹ cậu đã thu xếp được những thứ này, và bà rất vui là con mình sẽ được đi chơi cùng các bạn, vì điều này đối với cậu bé rất quan trọng. Thật đáng tiếc mọi việc đã kết thúc hoàn toàn khác, cô giáo và hiệu trưởng chỉ vì sợ không thể xử lý được rào cản ngôn ngữ trong những sự việc phiền phức và cuối cùng họ đã từ chối cho cậu tham gia đi học ngoài thiên nhiên.

MỤC TIÊU CỦA HỌC NGOÀI THIÊN NHIÊN LÀ GÌ, GIÁO DỤC KHÔNG CHÍNH THỨC, CÁC HOẠT ĐỘNG GIẢI TRÍ VÀ NGOẠI KHÓA? PHÁT TRIỂN TIỀM NĂNG CỦA TRẺ, Ở TẠI NƠI CÓ KHÔNG KHÍ TRONG LÀNH, KẾT NỐI CÁC MỐI QUAN HỆ XÃ HỘI VÀ ĐỂ CÓ ĐƯỢC CÁC KỸ NĂNG XÃ GIAO. CÓ NÊN RUỒNG NGỎ BỎ MỘT Đứa TRẺ, VÌ CHÚNG TA KHÔNG HIỂU ĐỦ NÓ?

Cho trẻ em tham gia vào những hoạt động giải trí chủ yếu là quyết định của phụ huynh và sở thích của từng trẻ. Bạn hãy khuyến khích trẻ trong việc này, để trẻ học được cách sử dụng thời gian rảnh rỗi đa dạng và có ý nghĩa. Để có thêm ý tưởng hãy xem qua www.inkluzivniskola.cz/zdroje-inspirace/nabidka-volnocasovych-aktivit.

Tôi đã phải mượn tiền để mua những thiết bị, và phải đến trường vì việc đó nhưng cuối cùng thì thế này? Tôi không thể tự cho con đi chơi được, vì bản thân tôi phải đi làm suốt.

bây giờ tôi sẽ mất hết bạn bè

Các hoạt động giải trí giúp trẻ hòa nhập vào nhóm bạn cùng trang lứa, phát triển ngôn ngữ và dạy trẻ cách sử dụng thời gian rảnh rỗi có ý nghĩa.

Để dễ giao tiếp với phụ huynh và cả với trẻ em, bạn có thể sử dụng các công cụ hiện có (www.inkluzivniskola.cz/organizace-integrace-cizincu/informace-pro-rodice-jazykove-verze) bạn có thể tự làm hoặc cùng những người trong lớp tạo ra những cái thẻ giao tiếp – có rất nhiều hình vẽ trên đó (www.inkluzivniskola.cz/content/komunikacni-karticky).

Tại liên kết này www.inkluzivniskola.cz/organizace-integrace-cizincu/volnocasove-aktivita bạn có thể đọc được một vài lý do và lời khuyên, tại sao và nên làm cách nào để cho trẻ em người ngoại quốc tham gia các hoạt động giải trí cả trong khi kiến thức ngôn ngữ vẫn chưa đủ. Có thể đó sẽ là lý lẽ bạn dùng khi thuyết phục cho trẻ tham gia các khóa học ngoại khóa vào buổi chiều, có thể bạn sẽ cần nó khi bạn nói chuyện với phụ huynh hay với người phụ trách khóa học.

Nếu khi học sinh cần gì mà tôi không hiểu thì sao? Chúng tôi có thể giao tiếp thế nào, nếu có việc gì xảy ra? Liệu em ấy có bảo hiểm không???

CÔNG ƯỚC NÓI GÌ:

Điều 31: Quyền được chơi và có thời gian giải trí

Trẻ em có quyền được chơi và có thời gian rảnh rỗi, để nghỉ ngơi, mở rộng kiến thức văn hóa của mình, kỹ năng xã hội hay phát triển tài năng của bản thân.

10. Tất cả bắt đầu tại trường mầm non

Spiro bắt đầu đi học mẫu giáo khi cậu lên 5 tuổi. Cậu không có anh chị em, cậu sống cùng bố mẹ, bố cậu hay thường trú tại Hy Lạp, còn mẹ thì thường ở một mình với cậu. Ở nhà mọi người nói chuyện với nhau bằng tiếng Hy Lạp. Cậu hầu như không biết tiếng séc vào thời điểm nhập học. Đáng tiếc là việc hòa nhập của cậu bé với các bạn cùng lớp không được tốt cho lắm. Cậu hầu như không giao tiếp với các bạn, khi chơi tự do cậu hầu như không chơi với đứa trẻ nào khác, mà thực sự cũng không chơi một mình, cậu chỉ đi loanh quanh trong lớp. Năm tháng trôi đi nhưng tình trạng này không tốt hơn. Cậu bé đã phải lùi việc đi học lại, trong năm 7 tuổi cậu học cùng các đứa trẻ bé hơn mình và cả vóc dáng cũng lớn hơn các bạn cùng lớp. Cho dù Spiro đã học 2 năm ở trường mầm non, nhưng trình độ tiếng séc của cậu rất tồi. Đáng tiếc là mẹ của cậu không đồng ý cho cậu tham gia khóa tiếng séc 2x một tuần ở trường. Vì theo bà, Spiro hoàn toàn bình thường, cậu học được mọi thứ và đề nghị tham gia khóa học hay đến phòng tư vấn giáo dục – tâm lý tham khảo ý kiến, được mẹ cậu xem như là một sự tấn công đối với tiềm năng của cậu bé. Mấy tháng trước khi lên tiểu học (sau 2 năm theo học tại trường mầm non) Spiro thậm chí không biết ghép một câu ngắn.

Mặc dù tại đây chúng tôi dành cho trường mẫu giáo chỉ một chương, nhưng giáo dục mầm non cũng quan trọng tương tự như trường tiểu học hay trung học. Thái độ của giáo viên ảnh hưởng (không chỉ ở trường mẫu giáo) đến sự tự nhận thức của trẻ em cũng như sự mong muốn hòa nhập, cảm giác được chấp nhận và đi cùng với nó là cách cảm nhận nhà trường và trong một khía cạnh rộng hơn cả xã hội (Séc). Vì vậy chúng tôi coi đó là điều quan trọng cần đề cập đến, những ví dụ cách cư xử của giáo viên mà chúng tôi đã gặp qua và những trường hợp chắc chắn không góp phần cải tiến:

„Các em, hãy đi rửa tay đi, và những bạn Việt Nam hãy ở lại đây!“
Cô giáo hay sử dụng cách truyền đạt này khi giảng dạy trong lớp, một bé trong lớp trả lời sau câu hỏi, em tên là gì, bé tự giới thiệu „Em là những bạn Việt Nam.“

„Tôi đổi tên cho em là Venca và em ấy nghe khi tôi gọi.“

Sau gần nửa năm đi học cô giáo đã tự mình „đặt tên“ cho cậu bé, để cô ấy dễ gọi hơn. Cho dù tên thật của cậu bé đó không khó phát âm.

Trẻ em – công dân EU có điều kiện vào trường mầm non như những đứa trẻ Séc, các trẻ em – các nước ngoài EU phải được phụ huynh chứng minh cư trú hợp pháp trên lãnh thổ Séc muộn nhất vào ngày nhập học.²⁵

Bạn hãy quan tâm đến cách cư xử của các cô giáo ở trường mầm non đối với các trẻ em không biết tiếng séc. Bạn hãy theo dõi xem đứa trẻ có được tham gia vào các hoạt động, xem trẻ có vui vẻ hay bị cô lập không. Kinh nghiệm từ trường mầm non sẽ xác định quan hệ của con bạn với các bạn cùng trang lứa và với trường học mà con bạn sẽ theo học.

Tham gia vào khóa tiếng séc hay đến phòng tư vấn giáo dục – tâm lý không phải là một sự ô nhục. Ví dụ việc đến phòng giáo dục – tâm lý đối với phụ huynh người Séc là một việc bình thường. Bác sĩ tâm lý thường xuyên hợp tác với trường mầm non. Danh sách cơ sở tư vấn bạn tìm thấy ở www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/pedagogicko-psychologicke-poradny.

Rất tiếc hiện nay phòng tư vấn giáo dục – tâm lý không có các tài liệu để giúp họ có thể xác định sự chín chắn của trẻ, khi ngôn ngữ của trẻ không phải là tiếng séc. Vì vậy khi đến đó bạn nên có phiên dịch viên đi cùng và tìm hiểu trước xem phòng tư vấn đó có kinh nghiệm giao tiếp với những trẻ em không nói được tiếng séc không.

CÔNG ƯỚC NÓI GÌ:

Điều 8: Quyền duy trì bản sắc riêng

Mỗi trẻ em đều có quyền duy trì bản sắc riêng của mình và trong đó có quốc tịch, tên và các mối quan hệ gia đình.

Trẻ em trong giáo dục mầm non có quyền được nhận hỗ trợ tương tự như trên trường tiểu học (trợ lý giáo viên, dịch vụ tư vấn, khóa học ngôn ngữ, kế hoạch cá nhân, vv). Không nên coi là điều đương nhiên, là trẻ em sẽ tự học được ngôn ngữ chỉ bằng cách học cùng các bạn nói tiếng Séc. Những trẻ em khó hòa nhập, nên cung cấp hỗ trợ nhiều hơn và tìm những hoạt động có thể phát triển ngôn ngữ và khuyến khích trẻ tham gia vào nhóm.

Các trẻ nhỏ cảm nhận được cả những dấu hiệu từ chối nhẹ, bản thân hay các bạn khác bị mắng; các em nhanh chóng chấp nhận các mẫu hành vi mà cô giáo sử dụng. Vì vậy, trong cư xử của mình các bạn nên chú tâm vào sự khoan dung, lịch sự và việc mình làm gương. Bạn đừng quên, là cả một đứa trẻ cũng có lòng tự trọng.

Không thích hợp khi gọi trẻ bằng tên gọi chung dựa trên sự khác biệt của chúng. Bạn càng nhắc sự khác biệt hay khác lạ với trẻ, thì việc trẻ hòa nhập vào nhóm càng khó, và chúng cũng khó được chấp nhận hơn.

Tên của trẻ được cha mẹ chúng đặt và đó là một phần quan trọng trong bản sắc của chúng. Bạn hãy thật thận trọng, xem việc gọi trẻ bằng tên thật hay là tên khác có thích hợp hay không. Những nhà chuyên gia khuyến nên sử dụng tên thật của trẻ, ví dụ học cách sử dụng phiên bản tên thật ngắn hơn (qua thỏa thuận trước cùng phụ huynh).

Cung cấp khóa tiếng Séc không nằm trong nghĩa vụ của trường mầm non, tuy vậy nếu có nhu cầu bạn có thể tổ chức và xin hỗ trợ tài chính cho việc này. Ý tưởng bạn có thể tìm qua www.inkluzivniskola.cz/organizace-aneb-cizinci-ve-skole/jazykovy-rozvoj-v-kurzu.

Để có thêm ý tưởng và hỗ trợ bạn hãy xem qua tài liệu hướng dẫn „Trẻ em với tiếng mẹ đẻ khác tại trường mầm non“, bạn sẽ tìm thấy nó tại www.inkluzivniskola.cz/zdroje-inspirace/metodika-deti-s-odlisnym-materskym-jazykem-v-materskych-skolach. Trong quyển sách này bạn tìm được những lời khuyên thực tế để chuẩn bị cho việc nhập học của trẻ em có ngôn ngữ khác, để giao tiếp với trẻ và phụ huynh của chúng, những lời khuyên về hòa nhập vào nhóm và để hỗ trợ phát triển ngôn ngữ và cuối cùng là những thông tin về pháp luật.

11. Khi trẻ có khuyết tật khác (nhiều hơn về vai trò của các cơ sở tư vấn giáo dục)

Linh, học không tiến bộ trong trường, và được phòng Tư vấn giáo dục – tâm lý chuẩn đoán có tàn tật tâm thần. Trong báo cáo có đưa ra biện pháp giải quyết là trường thực tiễn. Phụ huynh chỉ biết mỗi tiếng việt vì vậy phòng tư vấn quyết định gửi báo cáo thẳng đến trường, vì thế mà phụ huynh không được thông báo đúng về sự phát hiện này, cả quyền lợi của họ và các khả năng hỗ trợ. Phụ huynh không muốn chuyển trường, nhưng không ai nói với họ về những lựa của họ.

Cậu bé Boris sáu tuổi sau khi bị bại liệt não, nếu không có sự giúp đỡ cậu rất khó di chuyển, thực chất cậu không tự đi được. Mặc dù cậu phải bắt đầu đi học, nhưng mẹ cậu rất bận và không hiểu tiếng séc, không biết phương thức làm như thế nào, bà đã bỏ qua việc xin nhập học cho con, và bà cũng không đưa cậu bé đến bác sĩ khoa nhi. Tuy cậu bé về mặt trí tuệ rất thông minh và muốn học, phải ở nhà thay vì được bắt đầu đi học.

Hana một đứa trẻ mù bị hiệu trưởng từ chối nhận vào trường, với lý do là sẽ nhận cô bé sau khi biết tiếng séc. Cô bé đã tham gia khóa tiếng séc ở META và phụ huynh dạy thêm cô ở nhà.

Các cơ sở tư vấn giáo dục ở đây là để giúp đỡ bạn tìm ra biện pháp giải quyết tốt hơn cho con của bạn, chắc chắn việc đến đó không phải là một việc phải xấu hổ, rất nhiều các phụ huynh người séc đến đó. Bạn đừng sợ đến phòng tư vấn giáo dục – tâm lý – chính vì lý do rào cản trong ngôn ngữ hay vì khuyết tật về mặt thể chất họ có thể đề nghị nhà trường thực hiện các biện pháp hỗ trợ (trợ lý giáo viên, kế hoạch cá nhân, vv)

Các dịch vụ tư vấn đều được miễn phí. Các cơ sở tư vấn không có các dịch vụ thông dịch, sẽ dễ dàng hơn nếu bạn tự tìm phiên dịch viên cho buổi tư vấn.

CẢ TRONG NHỮNG TÌNH HUỐNG KHI CÁC CƠ SỞ TƯ VẤN GIÁO DỤC KHÔNG CÓ KINH NGHIỆM VỚI NGƯỜI NGOẠI QUỐC VÀ TÌNH HUỐNG KHÔNG BÌNH THƯỜNG LÀ BẤT ĐỒNG NGÔN NGỮ, CŨNG PHẢI TIẾN HÀNH CÁC THỦ TỤC THEO PHÁP LUẬT; CHO MỤC ĐÍCH NÀY VIỆC CẦN THIẾT LÀ MỜI THÊM CHUYÊN GIA, VÍ DỤ THÔNG DỊCH VIÊN.

Cả những trẻ em có khuyết tật cũng phải tuân thủ nghĩa vụ đi học bắt buộc và có những cách để giảm bớt khó khăn cho chúng.

Phòng tư vấn đánh giá sự chín chắn đi học, trong trường hợp phát hiện ra các khuyết tật học tập, họ sẽ đề nghị các biện pháp hỗ trợ. Sự rào cản hay khó khăn có thể đánh giá cả việc thiếu hiểu biết ngôn ngữ và cũng cần được đề nghị các biện pháp hỗ trợ.

Bạn có quyền là người đầu tiên được thông báo về kết quả bằng một cách dễ hiểu! Bạn có quyền xem hồ sơ mà phòng tư vấn lưu trữ về con bạn. Kết quả khám phải được giao cho bạn – với những giải thích rõ ràng cho phụ huynh, và sau đó bạn mang đến cho nhà trường. Nhà trường cần biết các đề nghị cho việc giáo dục, chứ không phải những thông tin điều tra cá nhân.

Vai trò quan trọng có thể là sự khác biệt trong văn hóa hay các điểm đặc trưng – đối với một số phụ huynh từ một số nước rất khó chấp nhận việc con của họ có khuyết tật và việc đến thăm bác sĩ tâm lý là một cái gì đó bệnh hoạn và tai tiếng.

Không phải tất cả các phòng và trung tâm tư vấn đều có sự chuẩn bị cho rào cản ngôn ngữ, phương pháp chuẩn đoán của họ có chức năng tốt, nếu ngôn ngữ giao tiếp là tiếng séc. Nếu không phải như vậy, phương pháp đó có thể đưa ra kết quả không chính xác, nói đúng hơn là không nhận ra được một số nhược điểm.

Mỗi một trẻ em đều có quyền được hỗ trợ tại trường. Hệ thống giáo dục Séc hơn nữa thiên về việc hòa nhập, vì vậy việc hòa nhập cá nhân sẽ được ưu tiên trên hòa nhập cả nhóm. Điều này có nghĩa là, trẻ nên được ở lại trường học hiện tại của mình và trẻ phải nhận được tất cả các biện pháp hỗ trợ.

CÔNG ƯỚC NÓI GI:

Điều 5: Vai trò của cha mẹ

Mọi người đều phải tôn trọng quyền và trách nhiệm của cha mẹ đối với việc nuôi dạy, phát triển và giáo dục con họ.

Điều 23: Quyền của trẻ em tàn tật

Trẻ em bị tàn tật về mặt thể xác hay tâm thần, đều có quyền như những trẻ em khác. Chúng có quyền được chăm sóc đặc biệt và giáo dục. Để chúng có thể có một cuộc sống đầy đủ và tự do và cần đảm bảo nhân phẩm, sự tự tin của chúng và để cho chúng tích cực tham gia vào xã hội.

LUẬT GIÁO DỤC NÓI GI²⁶:

Phòng tư vấn giáo dục – tâm lý (Phòng tư vấn)

- giúp đỡ giải quyết các vấn đề về đạo đức và học tập của trẻ em và học sinh
- cung cấp các dịch vụ tư vấn cho phụ huynh và trường học
- trú tâm vào những câu hỏi về phát triển cá nhân và trong xã hội của trẻ em, các câu hỏi về việc lựa chọn giáo dục tiếp theo và ngành nghề

Trung tâm giáo dục đặc biệt (Trung tâm)

- cung cấp các dịch vụ tư vấn cho học sinh có tàn tật và bất lợi
- đảm bảo việc chăm sóc giáo dục đặc biệt, tâm lý và các nhu cầu cần thiết của các khách hàng bị tàn tật và cung cấp cho họ sự giúp đỡ chuyên nghiệp trong quá trình hòa nhập vào giáo dục và vào xã hội trong sự hợp tác với gia đình, trường học, các cơ sở tư vấn giáo dục và các chuyên gia

§ 16 Giáo dục các học sinh có nhu cầu giáo dục đặc biệt

Điều lệ 6) đối với những học sinh tàn tật và bất lợi, khi nhận vào học và khi tốt nghiệp phải được đưa ra những điều kiện phù hợp với nhu cầu của họ. Khi đánh giá họ phải xem qua tính chất khuyết tật của họ. Thời gian học trung học hay cao học chuyên ngành có thể được kéo dài trong từng trường hợp đặc biệt riêng, đối với các học sinh, sinh viên tàn tật, được kéo dài lâu nhất là 2 năm học.

Điều lệ 7) Các học sinh tàn tật có quyền được sử dụng miễn phí các sách giáo khoa đặc biệt và các dụng cụ hỗ trợ từ nhà trường. Các học sinh điếc và câm điếc phải được cung cấp giáo dục qua các thiết bị hệ thống truyền thông đặc biệt, các học sinh mù phải có khả năng được giáo dục qua việc sử dụng chữ Braille, học sinh không nói được phải được giáo dục qua các hình thức giao tiếp khác.

26) Luật giáo dục điều luật số § 116 về các cơ sở tư vấn giáo dục / Nghị định số 72/2005 Sb., về việc cung cấp dịch vụ tư vấn tại trường và các cơ sở tư vấn giáo dục / Nghị định số 73/2005 Sb., về giáo dục học sinh và sinh viên có nhu cầu giáo dục đặc biệt và trẻ em, học sinh và sinh viên đặc biệt có năng khiếu

Liên hệ

META, o.p.s.

Tổ chức dành cơ hội cho thanh thiếu niên di cư

www.meta-ops.cz

www.inkluzivniskola.cz

BỘ GIÁO DỤC, THANH NIÊN THIẾU NIÊN VÀ THỂ THAO (MŠMT), VỤ ĐÀO TẠO 21

www.msmt.cz/ministerstvo/skupina-pro-vzdelavani

THANH TRA GIÁO DỤC SÉC

www.csicr.cz

THANH TRA TRƯỜNG HỌC

tel.: 234 812 211, e-mail: ombudsman@msmt.cz

NGƯỜI BẢO VỆ QUYỀN CÔNG CỘNG (OMBUDSMAN)

tel.: 542 542 888, e-mail: podatelna@ochrance.cz

CÁC ỦY BAN TỈNH – VỊ GIÁO DỤC

www.statnisprava.cz/rstsp/ciselniky.nsf/i/d0049

PHÒNG TƯ VẤN GIÁO DỤC – TÂM LÝ TẠI CH SÉC

www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/pedagogicko-psychologicke-poradny

HỘI ĐỒNG THIẾU NHI VÀ THANH NIÊN THIẾU NIÊN SÉC

<http://crdm.cz/>

CUNG THIẾU NHI VÀ THANH THIẾU NIÊN TẠI CH SÉC

http://spddm.org/Clenove_SP_DDM_seznam.html

DỊCH VỤ TƯ VẤN VÀ THÔNG TIN DÀNH CHO NGƯỜI NGOẠI QUỐC

- Hội các tổ chức phi chính phủ làm việc cùng người di cư tại CH Séc
www.konsorcium-nno.cz
- Trung tâm hỗ trợ hội nhập người nước ngoài
www.integracnicentra.cz
- CIC – Trung tâm hội nhập, Praha
www.cicpraha.org
- Hiệp hội cho việc liên văn hóa
<http://interkulturniprace.cz/potrebuji-interkulturniho-pracovnika>
- Cổng thông tin Bộ lao động và nội vụ dành cho người nước ngoài và về người nước ngoài
www.cizinci.cz

DỊCH VỤ PHIÊN DỊCH

- Thông dịch vin cộng đồng
www.meta-ops.cz/kontakty-na-komunitni-tlumocniky
- Đường dây điện thoại Charity CH Séc
www.charita.cz/jak-pomahame/pomoc-cizincum-v-cr/infolinka/

TÀI LIỆU GIẢNG DẠY VÀ CÁCH LÀM VIỆC NHÓM TRONG LỚP HỌC

- Người trong nguy hiểm „Họ làm được!“
www.majinato.cz
- Czechkid
www.czechkid.cz
- Ủy ban châu Âu – Hướng dẫn để đào tạo về quyền noc người
www.coe.int/en/web/compass
- Tài liệu tóm tắt META
www.meta-ops.cz/metodicke-a-vyukove-materialy

CÔNG VỀ GIÁO DỤC

- www.ceskaskola.cz
- www.eduin.cz
- www.inkluzce.cz

QUYỀN TRẺ EM

- Cổng thông tin MPSV Quyền có tuổi thơ
www.pravonadetstvi.cz

TÌNH NGUYỄN VIÊN

- Chương trình tình nguyện 5P
www.hest.cz/cs-CZ/co-delame/program-pet-p
- Dữ liệu các dịch vụ tình nguyện cho người tị nạn
www.idobrovolnik.cz
- LATA – chương trình dành cho thanh thiếu niên và gia đình
www.lata.cz

PHÁP LUẬT

- Luật giáo dục số 561/2004 Sb., về đào tạo mầm non, tiểu học, trung học, cao học chuyên ngành và các đào tạo khác
- Nghị định số 48/2005 Sb., về đào tạo cơ bản và một số điều về hoàn thành nhiệm vụ đi học bắt buộc
- Nghị định số 72/2005 Sb., hay số 116/2011 Sb., về cung cấp các dịch vụ tư vấn tại trường và các cơ sở tư vấn giáo dục khác
- Nghị định số 73/2005 Sb., hay số 147/2011 Sb., về đào tạo trẻ em, học sinh và sinh viên có nhu cầu đào tạo đặc biệt và trẻ em, học sinh và sinh viên có năng khiếu đặc biệt
- Thủ tục hành chính, luật số 500/2004 Sb.
- Luật chống kỳ thị, luật số 198/2009 Sb.

fond
pro NNO

NROS
Nadace rozvoje občanské společnosti

nadace
partnerství
| LIDÉ A PŘÍRODA

ICELAND
LIECHTENSTEIN
NORWAY
eea
grants

Sự hình thành tài liệu này được hỗ trợ từ một khoản trợ cấp từ Iceland, Liechtenstein và a Na Uy thông qua quỹ EHP.

www.fondnno.cz www.eeagrants.cz